

Talousjohtajan valinnan keskeiset perustelut

Viran kelpoisuusvaatimukset ja viranhoidolle eduksi olevat seikat

Julkiseen virkaan yleisiä kelpoisuusvaatimuksia ovat 18 vuoden ikä ja kielitaito sekä perustuslain 125 §:n 2 momentissa tarkoitettujen ominaisuuksien eli taidon, kyvyn ja koetellun kansalaisuuden vähimmäismäärä. Erityisiä kelpoisuusvaatimuksia ovat Suomen kansalaisuus, tutkinnot ja opinnäytteet sekä käytännön kokemus ja perehtyneisyys.

Valtuuston vahvistamana talousjohtajan viran erityisenä kelpoisuusehtona on tehtävään soveltuva ylempi korkeakoulututkinto ja riittävä kokemus vaativista taloushallinnon tehtävistä.

Viranhakuilmoituksen mukaan kaupunki arvostaa lisäksi hyviä viestintä- ja vuorovaikutustaitoja, innovatiivisuutta, kykyä luoda sidosryhmäyhteyksiä, kunnallisan alan tuntemusta sekä hyvää paineensietokykyä.

Ansioiden vertailua koskevat perustuslain säännökset

Perustuslain 125 §:ssä on säädetty yleisiksi nimitysperusteiksi julkiseen virkaan taito, kyky ja koeteltu kansalaisuus. Lainvalmisteluasiakirjoista (HE 1/1998) ilmenee, että taidolla tarkoitetaan lähinnä koulutuksen tai työkokemuksen avulla hankittuja tietoja ja taitoja. Kyvyllä viitataan yleisesti tuloksellisen työskentelyn edellyttämiin henkilön ominaisuuksiin, kuten luontaiseen lahjakkuuteen, järjestelykykyyn, aloitteellisuuteen ja muihin vastaaviin tehtävien hoitamisen kannalta tarpeellisiin kykyihin. Koetellulla kansalaisuudella tarkoitetaan yleisessä kansalaistoiminnassa saatuja viran hoidon kannalta merkityksellisiä ansioita ja nuhteetonta käytöstä.

Nimitysperusteiden tarkastelussa otetaan huomioon viran kelpoisuusehdot, viran tehtäväpiiri ja virkaan kuuluvat konkreettiset tehtävät.

Ansioiden vertailusta yleensä

Oikeuskäytännöstä saatavan oikeusohjeen mukaan perustuslain 125 §:ssä edellytetyssä ansiovertailussa keskeinen merkitys on työnantajan mahdollisesti etukäteen vahvistamilla valintaperusteilla. Hakijoiden ansioita on vertailtava täytettävää virkaa tai tehtävää koskevien kelpoisuusvaatimusten puitteissa. Ansioita arvioitaessa huomioon otetaan viran tai tehtävän kelpoisuusvaatimukset ja muut etukäteen vahvistetut valintaperusteet sekä konkreettiset tehtävät. Virantäyttöön liittyvän julkisen hakumenettelyn tavoitteena tulee olla parhaan mahdollisen henkilön saaminen julkishallinnon palvelukseen sekä turvata hallinnon uskottavuutta ja tasapuolisuutta. Julkisen hakumenettelyn kautta tulee antaa kaikille virasta kiinnostuneille mahdollisuus kilpailla tehtävästä yhdenvertaiselta pohjalta avoimessa menettelyssä, jossa asia valmistellaan päätöksentekoa varten tasapuolisesti, syrjimättömästi ja riittävästi.

Kaikkien hakijoiden ansioita verrataan objektiivisesti keskenään perustuslain 125 §:n mukaisten yleisten nimitysperusteiden ja etukäteen asetettujen valintaperusteiden pohjalta. Työnantajalla on näissä rajoissa oikeus painottaa hakijoiden sellaisia ansioita, joiden se katsoo parhaiten edistävän työtehtävien hoitamista.

Oikeuskirjallisuuden mukaan kelpoisuuden täytyessä korkeampaa koulutusta ei välttämättä pidetä lisäansiona. Merkityksellistä on koulutuksen sisällöllinen sopivuus tai suuntautuneisuus haettavana olevan tehtävän kannalta. Muodollista koulutusta painavampi merkitys on ammattitaidolla.

Työkokemuksen määrän osalta oikeuskirjallisuudessa ja -käytännössä on katsottu, että suurikaan ero työvuosien määrässä ei merkitse välttämättä sitä, että pidempään työssä ollutta pidettäisiin ansioituneempana. Työkokemuksen merkitystä on arvioitava haettavana olevan työn kannalta, koska perehtyneisyyden hankkimiseksi kulloinkin kysymyksessä olevaan tehtävään tarvitaan tietyn pituinen kokemus, ja se vaihtelee eri tehtävissä. Olennaista on se, onko työkokemuksen pituus tuonut lisätaitoja haettavana olevaan työhön.

Haastattelusta ja ansiovertailusta

Haastattelua käytetään nykyisin yleisesti virkoja täytettäessä. Laki ei kuitenkaan edellytä hakijoiden haastattelemista. Hakijoiden ansioita on vertailtava, mutta laki ei edellytä nimenomaisen ansiovertailun tekemistä. Valintapäätös voidaan tehdä viranomaisella käytettävissään olevan hakijoiden ansioita koskevan selvityksen nojalla hakijoita keskenään vertaillen. Hakijoista laadittu koulutus- ja työkokemustietojen koonti on päätöksentekijöillä talousjohtajan valintapäätöstä tehtäessä käytettävissään.

Paikallisten olosuhteiden tuntemisen merkityksestä

Kaupunki on muussa virantäytössä antanut merkitystä sille, että tehtävään valitulla on ollut paikkakunnalla toimimisesta saadun paikallistuntemuksen ansiosta valmius työskennellä tehtävässä heti virkasuhteen alusta täysipainoisesti. Hallinto-oikeus hyväksyi kaupungin perustelut tältäkin osin hylätessään valintapäätöksestä tehdyn valituksen.

Hakijoista tehty koonti

Viran hakijoita on yhteensä 15. Hakijayhteenveto on oheisaineistona.

Hakijoista Joakim Behliltä, Veli-Matti Kurtilta, Raino Laaksolta ja Taina Väisäsvaaralta puuttuu kelpoisuusehtona oleva soveltuva ylempi korkeakoulututkinto. Heitä ei voida ottaa virkavaalissa huomioon. Muut hakijat täyttävät viran kelpoisuusvaatimuksen ja ovat vaalissa mukana.

Hakijoista Jens-Peter Holmilta, Janne Karaukselta, Liisa Lempiseltä, Elina Vainiolta ja Antti Välikankaalta puuttuu kunnallinen työkokemus. Timo Finningillä on kunnallista esimieskokemusta n. 6 vuotta 7 kuukautta, Nina Kivellä n. 4,5 vuotta, Rauno Maaningalla n. 7,5 vuotta, Ari Myllyniemellä n. 8 vuotta ja Leena Pieniniemellä n. 20 vuotta.

Timo Finning on suorittanut kauppatieteiden maisterin tutkinnon. Hän on työskennellyt vuoden 2013 maaliskuun alusta Forssan seudun hyvinvointikuntayhtymän palveluksessa taloussihteerinä ja vuoden 2014 toukokuun alusta talousjohtajana.

Nina Kivi on suorittanut hallintotieteiden maisterin tutkinnon. Hänellä on kaupungeista ja kunnista yli neljä vuotta kokemusta kaupunginjohtajan, kunnanjohtajan ja hallintojohtajan työtehtävistä. Niihin on sisältynyt talousvastuuta. Varsinaisissa talousjohtajan tehtävissä hän ei ole työskennellyt.

Rauno Maaninka on suorittanut oikeustieteen maisterin tutkinnon. Hänellä on kunnallista työkokemusta noin 7,5 vuotta. Hän on hoitanut eri kunnissa talous- ja hallintojohtajan yhdistelmävirkoja sekä talous- ja henkilöstöjohtajan yhdistelmävirkaa. Virkoihin on kuulunut osana myös talousjohtajan tehtäviä.

Ari Myllyniemi on suorittanut kauppatieteiden maisterin tutkinnon. Hän on ollut kunnallisen liikelaitoksen talous- ja hallintopäällikkönä noin 7,5 vuotta ja kaupungin talousjohtajana noin viisi kuukautta.

Pia Oksanen on suorittanut kasvatustieteen maisterin tutkinnon ja kauppatieteiden maisterin tutkinnon. Hän on hiljattain aloittanut kaupungin sivistys- ja hyvinvointipalveluiden toimialan talouspäällikkönä. Hän on toiminut kaupungin laskentapäällikkönä vajaan kuusi vuotta.

Leena Pieniniemi on suorittanut hallintotieteen maisterin tutkinnon. Hänen ilmoituksensa mukaan pääaineina ovat olleet finanssihallinto ja julkisyhteisöjen laskentatoimi. Hän on ollut ison kunnan talousjohtajana yli kolme vuotta ja laskentapäällikkönä vuoden. Hän on ollut kunnan hallintojohtajana yli 11 kuukautta, kaupunginjohtajan ja kunnanjohtajan sijaisena yhteensä noin viisi kuukautta, kaupunginsihteerinä 3 vuotta 7 kuukautta ja kunnansihteerinä vuoden. Virkoihin on kuulunut osana myös talousjohtajan tehtäviä.

Kauppatieteiden maisterin tutkinto voidaan arvioida hakijoiden tutkinnoista virkaan soveltuvimmaksi.

Kelpoisuusvaatimuksen täyttävillä hakijoilla voidaan arvioida olevan edellytykset selviytyä haettavana olevan viran tehtävistä.

Timo Finningin valitsemista puoltavat keskeiset perustelut

Timo Finning on suorittanut kauppatieteiden maisterin tutkinnon. Hän työskentelee Forssan kaupungin sekä Humppilan, Jokioisten, Tammelan ja Ypäjän kuntien omistaman Forssan seudun hyvinvointikuntayhtymän palveluksessa.

Hyvinvointikuntayhtymä tuottaa ja järjestää jäsenkuntiensa sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut.

Hyvinvointikuntayhtymän budjetin vuotuiset toimintakulut ovat n. 146 miljoonaa euroa. Kuntayhtymällä on n. 1.200 työntekijää. Kaupungilla ja kuntayhtymällä on samat taloushallinnon järjestelmät.

Forssan kaupunki hyväksyy vuosittain talousarviossaan kuntayhtymän konsernitavoitteet seuraavalle vuodelle. Kaupunki myös yhdistelee kuntayhtymän kunkin vuoden tilinpäätöksen konsernitilinpäätökseensä.

Kaupungin ja kuntayhtymän edustajat tekevät yhteistyötä mm. molempien yhteisöjen talousarvioiden ja tilinpäätösten laadinnassa sekä eri toimintojen suunnittelussa ja toteutuksessa. Talousjohtaja neuvottelee kuntayhtymän yhtymäjohtajan kanssa keskeisistä kuntayhtymän toimenpiteistä konsernineuvotteluissa kaupungin edustajien kanssa sekä selostaa seminaareissa ja muissa tilaisuuksissa yhtymäjohtajan kanssa kuntayhtymän tulossa olevia ja toteutettuja toimenpiteitä kaupungin luottamushenkilöille ja viranhaltijoille.

Finning on kuntayhtymän edustajana kaupungin valtuustoseminaareihin ja muihin keskustelu- ja neuvottelutilaisuuksiin osallistuessaan perehtynyt kaupungin asioihin. Hänelle on kertynyt tästä pitkäaikainen kokemus. Siksi hän tietää hakijoista parhaiten kaupungin tarpeet suunnitella ja toteuttaa taloudellisia ja muita toimenpiteitä taloutensa tasapainossa ja muutenkin kestäväällä pohjalla pitämiseksi. Tämä on tärkeä seikka, koska kaupunki valmistele parhaillaan Pärjäävä Forssa II -talouden sopeuttamisohjelmaan sisällytettäviä toimenpiteitä. Talousjohtajalla on keskeinen osuus toimenpiteiden valmistelussa.

Hyvinvointikuntayhtymän hallintoon kuuluvat kaupungin päätöksentekijät ovat useina vuosina havainnoineet Timo Finningin työskentelyä asioita kuntayhtymän hallinnossa käsitellessään. He ovat muodostaneet käsityksensä hänen edellytyksistään hoitaa kaupungin talousjohtajan virkaa paitsi hakemusasiakirjojen myös työtehtävien hoitamisesta tehtyjen pitkäaikaisten havaintojen perusteella.

Timo Finning kuuluu Forssan kaupungin, Forssan seudun hyvinvointikuntayhtymän, Lounais-Hämeen koulutuskuntayhtymän, Someron kaupungin ja Humppilan kunnan omistaman Loimijoen Kuntapalvelut Oy:n hallitukseen. Yhtiö on omistajilleen tukipalveluita tuottava yhtiö, ja se toimii in house -periaatteella. Se aloitti toimintansa vuoden 2010 alussa. Henkilökuntaa yhtiöllä on noin 150 henkilöä, joka jakautuu ateria-, puhtaus- ja taloushallinnon ammattilaisiin. Forssan kaupunki omistaa yhtiön osakkeista 58,8 % ja Forssan seudun

hyvinvointikuntayhtymä 40 %. Finning on perehtynyt kaupungille ja kuntayhtymälle tärkeään yhtiön talouteen ja toimintoihin yhtiön hallituksessa työskennellessään.

Kuntayhtymän palveluksessa Finningille kertynyt sosiaali- ja terveydenhuollon asioiden tuntemus auttaa kaupunkia varautumisessa tuleviin sote-haasteisiin.

Finning ei joudu kuluttamaan aikaa kaupungin olosuhteisiin tutustumiseen. Hän pystyy hoitamaan talousjohtajan tehtäviä täysipainoisesti alusta lähtien. Taloushallinnon järjestelmien tuntemus mahdollistaa osaltaan tämän. Hän pystyy myös heti yhteistyöhön hyvinvointikuntayhtymän edustajien kanssa.

Finning on nykyisessä työssään tutustunut myös Forssan seudun kuntien keskeisiin luottamushenkilöihin ja viranhaltijoihin. Tämä sidosryhmien tuntemus auttaa osaltaan täysipainoiseen työskentelyyn alusta lähtien. Kaupungille työnantajana Finningin paikallistuntemus on suuri etu.

Nimitysperusteiden tarkastelussa on otettu huomioon viran kelpoisuusehdot, viran tehtäväpiiri ja virkaan kuuluvat konkreettiset tehtävät.

Hakijoiden haastattelu ei ole ollut virantäytön valmistelussa tarpeen.

Valtuuston puheenjohtajiston, kaupunginhallituksen jäsenten ja kaupunginjohtajan muodostaman yksimielisen kokonaisarvioinnin perusteella Timo Finning on talousjohtajan virkaan selvästi ansioitunein. Hänellä on parhaat edellytykset viran hoitamiseen. Hänet pitää valita virkaan.

Lopuksi

Kunnallista virkaa täytettäessä perustelut voidaan jättää esittämättä, kun päätöksen tekee monijäseninen toimielin. Edellä on selostettu keskeiset valinnan perustelut. Mikäli valintapäätöksestä valitettaisiin, lisäperustelut esitettäisiin valitukseen annettavan vastineen yhteydessä.